

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Poiesz Akkrum

projectnummer: 553.17.50.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Poiesz Akkrum

Datum: 17-04-2019

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om de huidige Poiesz in Akkrum te verbouwen, de parkeerplaats te herinrichten en een nieuwe winkel te bouwen.

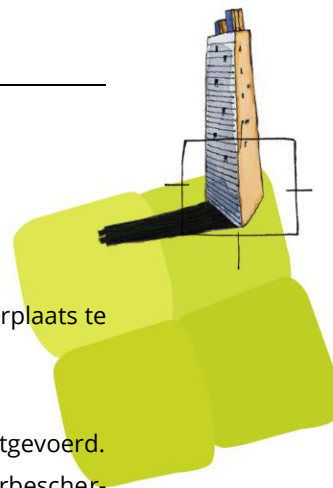
Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de inventarisatie op 3 april 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, droog, weinig wind en circa 6 °C.

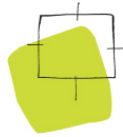
PROJECTGEBIED

Het projectgebied betreft een gebied in het centrum van Akkrum (figuur 1). Het wordt omsloten door de Buorren, Kleef, Mountedyk en de achtertuinen van de huizen aan de Feansterdyk. Bebouwing is aanwezig in de vorm van een pand met daarin de Poiesz en een bloemenboetiek.

Het centrale deel van het projectgebied bestaat uit een parkeerterrein. In het zuidelijk deel staan twee schuren en een paardenstal met paardenweide. De schuren en de paardenstal zijn niet onderzocht in het kader van dit onderzoek. In het zuidelijk deel loopt lang de west- en oostzijde een watergang.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Het projectgebied (Bron kaartondergrond: Google maps)

Het pand waarin de Poiesz en bloemenboetiek zijn gevestigd is opgetrokken uit baksteen. Het complex heeft verschillende typen daken. De ingang van de Poiesz heeft een zadeldak met dakpannen. Tussen dakpannen en dakgoot is vogelschroot bevestigd. De zuidoostelijke hoek heeft een schilddak met dakpannen. De zuidwestelijke hoek een zadeldak met bitumen dakbedekking.

De ontwikkelingen bestaan uit het verbouwen van het winkelpand, het herinrichten van het parkeerterrein en de nieuwbouw van de supermarkt in de zuidelijke hoek. Hiervoor wordt een deel van het pand aan de kant van It Achterom gesloopt.

Foto 1,2,3 en 4. Impressie van het projectgebied vanaf verschillende kanten.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ ('© NDFF - quickscanhulp.nl 11-04-2019 09:30:48') blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om zoogdieren en vogels met jaarrond beschermde nesten.

Het terrein rondom de gebouwen bestaat voornamelijk uit verharding. Rond de schuren en de paardenstal ligt een weide met opslag van jonge bomen, zoals zwarte els en vaatplanten zoals paardenbloem en smalle weegbree. De opgaande beplanting in het projectgebied bestaat onder uit een grote haag van laurierkers en coniferen, diverse haagbeukenhaagjes en perkjes. De aangetroffen plantensoorten zijn soorten van voedselrijke omstandigheden. Beschermde planten zijn niet aangetroffen, niet bekend in de directe omgeving (Quickscanhulp.nl) en worden gezien de terreingesteldheid niet in het projectgebied verwacht.

Bij en in de coniferenhaag zijn diverse huismussen gehoord en gezien. Potentiële nestplaatsen van deze vogel met een jaarrond beschermde nesten zijn echter niet aangetroffen bij het pand. Het pand is niet geschikt voor huismus door het aangebrachte vogelschroot. De aangetroffen huismussen zullen broeden bij woningen in de directe omgeving van het projectgebied. De loszittende dakpannen van het zuidoostelijke deel en kopse kanten van het dak boven de entree van het pand zijn wel geschikt voor gierzwaluwen. In de opgaande beplanting in het projectgebied kunnen daarnaast enkele meer algemeen voorkomende vogels tot broeden komen, zoals merel, heggenmus en winterkoning. Nesten van de genoemde soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Het pand is geschikt als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen, door de aanwezigheid van losse dakpannen, ruimte tussen dakpan en dak aan de kopse kanten, open spleten tussen boeiboord en muur en achter gevelplaten. In de bomen in het projectgebied zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen (zoals holten en loszittende schors) aangetroffen.

De omgeving is ook geschikt als (onderdeel van het) foerageergebied van vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger, die bekend zijn uit de directe omgeving (Quickscanhulp.nl).

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het projectgebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het projectgebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

De diverse hagen en perkjes in het projectgebied bieden geschikt leefgebied voor een klein aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals egel en huisspitsmuis (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Niet-vrijgestelde (en dus beschermde) grondgebonden zoogdiersoorten, die uit de omgeving bekend zijn, zoals de otter, zijn gezien de terreingesteldheid, de afwezigheid van sporen en het ontbreken van geschikt biotoop niet te verwachten in het projectgebied.

De sloten langs het projectgebied zijn geschikt als voorplantingsbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker, die uit de wijdere omgeving (1-5 kilometer) bekend zijn (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De sloten zijn ongeschikt voor de meer kritische niet-vrijgestelde amfibieën.

Beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet in het projectgebied te verwachten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop en/of het ontbreken van waarnemingen uit de directe omgeving.

TOETSING

Bij een gedeeltelijke sloop en verbouwing van het pand is niet uit te sluiten dat er één of meerdere verblijfplaatsen of nestplaatsen van vleermuizen of gierzwaluwen verloren gaan. Verblijfplaatsen of nestplaatsen van vleermuizen en gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd, ook als deze tijdelijk niet in gebruik zijn. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of vleermuizen of gierzwaluwen verblijfplaatsen of nestplaatsen in het pand hebben. Op basis van het nader onderzoek kan bepaald worden of negatieve effecten op vleermuizen of gierzwaluwen optreden en of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Het plangebied zal door het verdwijnen van opgaande beplanting naar verwachting minder geschikt worden als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten. In de omgeving van het plangebied is echter in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig voor de te verwachten soorten. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op.

Bij uitvoering van het project blijft een groot deel van de coniferenhaag behouden, zodat het projectgebied niet ongeschikt wordt voor huismus. Bovendien is in tuinen ten westen, zuiden en oosten van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied voor huismus aanwezig, zodat negatieve effecten op deze soort door verlies van foerageergebied niet op zullen treden.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde (niet-jaarrond beschermde) nesten van algemene vogelsoorten worden verstoord of vernietigd. Dit is bij

wet verboden. Vernietiging of versterking van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalige Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op grote afstand van projectgebied. Het Natura 2000-gebied 'Sneekermeeergebied' ligt op een afstand van ruim 1 kilometer ten zuidwesten van het projectgebied. Op ruim 1,5 kilometer ten oosten van het projectgebied zijn gronden aangewezen als NNN-gebied. Het gebied ligt niet binnen weidevogelkansgebied, deze gronden liggen op circa 1 kilometer ten oosten van het projectgebied.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden en de aard van de ontwikkeling, zijn met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, het NNN, natuur buiten het NNN en weidevogelkansgebieden te verwachten.

Deze inventarisatie geeft geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb en is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Bij sloop en renovatie van het pand van de Poiesz is niet uit te sluiten dat één of meerdere verblijfplaatsen van vleermuizen of nestplaatsen van gierzwaluwen verloren gaan. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of vleermuizen verblijfplaatsen in het pand hebben of dat gierzwaluwen er hun verblijfplaatsen hebben. Op basis van het nader onderzoek naar vleermuizen en gierzwaluwen kan worden bepaald of negatieve effecten optreden en of een ontheffing van de Wnb voor deze soorten moet worden aangevraagd.

In verband met de soortbescherming van de Wnb is het nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. De ontwikkeling is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.